

Ervaringen van Telen met toekomst met voorkiemen, 2005

In het project Telen met toekomst wordt gekeken welke geïntegreerde maatregelen op het gebied van bemesting en gewasbescherming kunnen resulteren in een lagere milieubelasting. Door zelf met maatregelen aan de slag te gaan kunnen telers een keus maken of een bepaalde maatregel effectief en voor hun bedrijf haalbaar is. Binnen dit kader hebben in 2005 4 deelnemers aan het project Telen met toekomst voorkiemzakken van Voorkiemsysteem Joppe uitgeprobeerd. Door aardappelen voor te kiemen is het gewas sneller gesloten waardoor onkruiden minder kans krijgen. Daarnaast kan voorkiemen een voorsprong geven tot wel zo'n 10 dagen ten opzichte van niet voorgekiemd pootgoed. Er kan dan eerder gerooid worden. Voorkiemen kan ook resulteren in een uniformere sortering. Om telers ervaring met het systeem te laten opdoen hebben 4 telers een deel van hun aardappels wel voorgekiemd en een deel niet.

De wel en niet voorgekiemde aardappels zijn in stroken naast elkaar gepoot. Het betreft hier dan ook geen proef in herhalingen, maar een vergelijking in stroken. Daarom kunnen ook geen harde conclusies worden verbonden aan de resultaten maar het geeft wel een indicatie. Omdat het effect van voorkiemen per ras en per teeltdoel verschillend kan zijn wordt dit apart besproken. In de praktijk bleek het al moeilijk te zijn om het pootgoed vroeg genoeg in de voorkiemzakken te doen. Pootgoed moet namelijk minstens 4 weken, maar liefst langer, in de voorkiemzakken zitten voor een goed resultaat: een stevige korte kiem.

Pootaardappel

In pootgoed is een vergelijking aangelegd tussen wel en niet voorkiemen in de rassen Agria, Santé, Arnova, Markies en Victoria.

- Agria: Voorkiemen gaf bij Agria een uniformere sortering, hogere knolopbrengst en een hogere financiële opbrengst. Jarenlange praktijkervaring met Agria leert dat voorkiemen vrijwel altijd gunstig is door meer knollen in de juiste maat en een hogere opbrengst.
- Santé: Bij Santé gaf voorkiemen een iets hogere knolopbrengst, een iets grovere sortering en een gelijke financiële opbrengst. Dit sluit aan bij de ervaring in de praktijk waaruit blijkt dat voorkiemen bij Santé geen meerwaarde heeft.
- Arnova: Voorkiemen gaf bij Arnova een gelijke knolopbrengst, een iets grovere sortering en een iets lagere financiële opbrengst. Met Arnova was nog weinig ervaring met voorkiemen. Maar het lijkt er op dat voorkiemen ook bij Arnova geen meerwaarde heeft.
- Markies: Bij Markies zaten de poters maar drie en halve week in de voorkiemzakken, dat is te kort om een goede uitspraak te doen over het effect van voorkiemen.
- Victoria: Bij de Victoria's resulteerde voorkiemen in een hogere knolopbrengst, eenzelfde sortering en een hogere financiële opbrengst. Dit sluit aan bij andere ervaringen in de praktijk.

Consumptieaardappel

Voor de consumptieteelt is alleen het ras Agria uitgeprobeerd. Het ging hier om gesneden pootgoed. Voorkiemen gaf een hogere opbrengst, een grovere sortering en een hogere financiële opbrengst. Van de niet voorgekiemde knollen was zo'n 10% van de knollen niet gekiemd, het voorgekiemde pootgoed had hier veel minder last van. Ook deze resultaten sluiten aan bij de praktijk.

Tabel 1. **Samenvatting resultaten voorkiemen 2005** ¹⁾

	% in goede maat	kg opbrengst	Financiële opbrengst
Pootaardappel			
Agria	+	=	+
Santé	+	+	=
Arnova	-	=	-
Victoria	-	+	+
Consumptieaardappel			
Agria	grover	+	+

¹⁾ '+' is meer; '=' is gelijk; '-' is minder

Meerjarige ervaring voorkiemen

Uit meerdere jaren ervaring blijkt dat voorkiemen rendabel is als vervroeging van de oogst betaald wordt. Traagkiemende rassen, zeker als deze op zware grond worden geteeld, reageren goed. Door pootgoed vroeg te ontvangen, kan op bewaarkosten bespaard worden en is er geen gevaar voor te koude bewaring. Midden late rassen voorkiemen, als Bintje en Santé, heeft geen zin.

Vervolg in 2006

In 2006 kunnen weer een aantal Telen met toekomst deelnemers een aantal voorkiemzakken van Voorkiemsysteem Joppe uitproberen. De rassen Carrera, Markies, Red Baron, Agria, Victoria en wellicht nog een ander ras.

Meer info: hanja.slabbekoorn@wur.nl

Meer info over voorkiemen: www.voorkiemen.nl